

NOTE

Vedr.: Sammenfattende rapport fra plenarmødet
– den 9.-10. juli 2003 i Bruxelles¹

1. Formanden for konventet indledte mødet den 9. juli med forelæggelsen af den reviderede tekst, som præsidiet havde udarbejdet efter plenarmødet den 4. juli (dok. CONV 847/03). Denne tekst omfatter følgende ændringer i forfatningsudkastets del III:
 - artikel III- 85a, stk. 1, er blevet omformuleret for at afklare, hvilke foranstaltninger medlemsstaterne i euroområdet kan vedtage for deres eget vedkommende;
 - der er tilføjet høring af Europa-Parlamentet i proceduren for Ministerrådets vedtagelse af europæiske bekendtgørelser eller afgørelser vedrørende ikke-forskelsbehandling på transportområdet samt i forbindelse med vedtagelsen af den europæiske afgørelse om indførelse af specifikke procedurer for at sikre hurtig adgang til bevillinger på Unionens budget til finansiering af krisestyringsoperationer;
 - i to andre tilfælde er der tilføjet underretning af Europa-Parlamentet: det drejer sig om Rådets afgørelser om iværksættelse af aftaler indgået på EU-plan mellem arbejdsmarkedets parter og om gennemførelsen af solidaritetsbestemmelsen;

¹ Et fuldstændigt referat af plenarmødet findes på: <http://european-convention.eu.int>.

- artikel III-163 er gjort tydeligere, idet det præciseres, at den indvandringspolitik, der udformes på EU-plan, ikke fratager medlemsstaterne deres ret til at fastlægge, hvor mange tredjelandsstatsborgere der kan indrejse på deres område for at søge arbejde som lønmodtagere eller selvstændige erhvervsdrivende;
- der er foretaget en forbedring i forbindelse med beslutningsprocessen på det udenrigspolitiske område i de tilfælde, hvor et medlem af Rådet af vitale årsager, der vedrører den nationale politik, er imod vedtagelsen af en afgørelse, der kan vedtages med kvalificeret flertal. I sådanne tilfælde præciserer teksten EU-udenrigsministerens rolle som mægler, der i samråd med den pågældende medlemsstat skal søge en acceptabel løsning;
- for at imødekomme ønsker fra flere konventsmedlemmer med hensyn til karakteren af det strukturerede samarbejde på forsvarsområdet, der opfattes som eksklusivt, har præsidiumet foreslået dels at opretholde denne mulighed for fleksibilitet, dels at fastsætte, at ud over de specifikke bestemmelser om dette samarbejde finder de øvrige generelle bestemmelser om forstærket samarbejde anvendelse. Parallelt hermed udgår artikel III-318, der udelukkede anvendelse på forsvarsområdet af alle bestemmelserne om forstærket samarbejde;
- der er indført en ny artikel III-324a, der inden for et forstærket samarbejde giver mulighed for med enstemmighed at beslutte, at Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal inden for det forstærkede samarbejde samt at det forstærkede samarbejde på et område, hvor der gælder en særlig lovgivningsprocedure, kan anvende den almindelige lovgivningsprocedure;
- der er foretaget en tilføjelse til artikel III-278 om, at fysiske og juridiske personer, der er ramt af restriktive foranstaltninger, der ikke er af økonomisk eller finansiel art, kan klage til Domstolen. Der er ligeledes foretaget en tilføjelse til artikel III-141, stk. 2, der præciserer, at EU skal søge at gøre det muligt for forskere at samarbejde frit på tværs af grænserne;

- endelig er der foretaget en ændring i artikel III-177 for at angive, at det er et mål for EU's indsats at fremme de unges deltagelse i det demokratiske liv i Europa.

2. Under den efterfølgende debat blev der rejst følgende spørgsmål:

- flere konventsmedlemmer insisterede på, at der i forfatningsudkastet indsættes en artikel, der stadfæster Unionens symboler;
- et konventsmedlem mente, at EU lider af manglende gennemsigtighed. Flere andre medlemmer opponerede mod denne påstand og mindede om, at forfatningsudkastet indeholder mange bestemmelser, der sigter på at gøre EU endnu mere gennemsigtigt;
- nogle konventsmedlemmer fandt, at visse af de ændringer, der er foretaget i teksten, ikke er af rent teknisk karakter. De nævnte som eksempler ændringerne vedrørende forstærket samarbejde, Domstolens rolle og tjenesteydelser af almen interesse;
- flere konventsmedlemmer beklagede, at der ikke har kunnet opnås konsensus om at udvide anvendelsen af kvalificeret flertal til at omfatte afgørelser vedrørende den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, i det mindste for initiativer fremsat af EU-udenrigsministeren og Kommissionen i fællesskab;
- det samme blev beklaget med hensyn til skatteområdet og bekæmpelse af forskelsbehandling;
- en række talere ønskede, at tjenesten for EU's optræden udadtil oprettes og organiseres ved en europæisk lov;
- nogle insisterede på nødvendigheden af, at teksten til forfatningsudkastet er neutral ud fra et kønsperspektiv;

- nogle talere ønskede, at der sikres sammenhæng mellem del I og III i forfatningsudkastet, navnlig for så vidt angår brugen af udtrykkene fuld beskæftigelse og social markedsøkonomi;
 - flere konventsmedlemmer havde gerne set klarere juridiske rammer på forsknings- og folkesundhedsområdet;
 - et konventsmedlem beklagede, at teksten ikke indeholder nogen bestemmelse om fremme af den kulturelle mangfoldighed;
 - nogle konventsmedlemmer insisterede på nødvendigheden af, at alle institutionerne, herunder også Det Europæiske Råd, underlægges Domstolens judicielle kontrol;
 - flere konventsmedlemmer udtrykte tilfredshed med, at der i artikel III-208 er indført et nyt stykke, der skal bringe det strukturerede samarbejde tættere på bestemmelserne om forstærket samarbejde. Visse af disse havde gerne set dette ekspliciteret yderligere, men de hilste dog ændringen af artiklen velkommen.
4. Efter at der om eftermiddagen havde været debat på plenarmødet og forhandlinger i konventets forskellige grupperinger og i de politiske grupper samt mellem disse grupperinger og grupper, forelagde formanden for konventet den 10. juli den tekst, præsidiets havde revideret i lyset af resultaterne af ovennævnte drøftelser. Denne tekst, der findes i dok. CONV 848/03, indeholder følgende ændringer i forhold til teksten i dok. 847/03:
- indsættelse af en ny artikel om Unionens symboler

- præcisering i artikel III-5 vedrørende bekæmpelse af enhver form for forskelsbehandling af, at der ved europæisk lov eller rammelov kan fastlægges grundlæggende principper for EU-tilskyndelsesforanstaltninger, og at der kan indføres sådanne foranstaltninger til støtte for medlemsstaternes aktiviteter, uden at der dog kan være tale om harmonisering af de nationale lovgivninger
- indsættelse i artiklerne om social- og arbejdsmarkedspolitik, forskning, folkesundhed og industri af bestemmelser om særlige former for samordning
- for så vidt angår handelspolitikken i forbindelse med aftaler på området kulturelle og audiovisuelle tjenesteydelser - der hidtil har været indgået af medlemsstaterne og Fællesskabet efter fælles overenskomst - bevarer udkastet enstemmighed, når disse aftaler indebærer en risiko for at bringe den kulturelle og sproglige mangfoldighed i Unionen i fare, jf. Unionens mål i artikel 3 i del I. For så vidt angår aftaler på transportområdet overtages formuleringen i Nice-traktaten
- der er foretaget en mindre ændring af erklæringen om oprettelse af en tjeneste for EU's optræden udadtil for at præcisere, at aftalen mellem Kommissionen og Rådet om oprettelse af en sådan tjeneste bør indgås under hensyntagen til Europa-Parlamentets rettigheder
- der er foretaget en ændring af protokollen vedrørende Euratom-traktaten og artikel IV-2 om den retlige kontinuitet for den nye Europæiske Union, der oprettes ved forfatningen
- med hensyn til revision af forfatningen (artikel IV-6) er Parlamentets godkendelse tilføjet i forbindelse med den procedure, hvor Det Europæiske Råd beslutter ikke at indkalde konventet, hvis de påtænkte ændringers omfang ikke berettiger hertil.

5. Disse ændringer af forfatningsudkastet blev positivt modtaget af konventsmedlemmerne. Mange medlemmer gav udtryk for, at den således ændrede tekst afspejler de resultater, der er opnået i konventet. De understregede, at medlemsstaterne ikke burde sætte spørgsmålstegn ved denne tekst i forbindelse med regeringskonferencen for ikke at bringe den fine balance, der er opnået i konventet, i fare. Der var ligeledes mange, der anmodede om, at regeringskonferencen afvikles åbent og gennemsigtigt ligesom konventet. De ønskede en kortvarig regeringskonference med deltagelse af konventets formand og to næstformænd.

6. Ved afslutningen af plenarmødet tog formanden og de to næstformænd ordet. Næstformand Amato gav udtryk for, at det havde været en bevægende og meget værdifuld oplevelse for ham at deltage i konventet takket være alle dets medlemmer. Konventet var en afspejling af det Europa, der bygger på forbindelser mellem personer med de samme rødder og den samme kulturelle arv, som gør det muligt for dem at forstå hinanden og være sammen om enestående politiske og menneskelige oplevelser. Han understregede, at konventet med deltagelse af konventsmedlemmer fra kandidatlandene har medvirket til at skabe morgendagens Europa, det udvidede Europa. Konventet har ligeledes styrket Europas demokratiske dimension - åbenheden.

Næstformand Dehaene sagde, at han var overbevist om, at konventet har været en afgørende fase i den europæiske konstruktion; en fase, der gør det muligt at virkeliggøre Europas genforening, og som med sit vellykkede forløb har opnået fremskridt, som ingen regeringskonference nogensinde har kunnet fremvise. Han gav over for alle konventsmedlemmerne udtryk for sin anerkendelse af deres arbejde, der har givet et så vellykket resultat. Han takkede ligeledes medlemmerne af præsidiet og især næstformand Amato. Næstformand Dehaene rettede en særlig tak til konventets formand. Han understregede, at konventet uden formandens personlighed aldrig var blevet det, det blev, og at han var sikker på, at formanden fremover ville være den varmeste forsvarer af konventets resultat.

Formand Giscard d'Estaing fastslog i sin afslutningstale, at der er opnået meget bred konsensus om hele udkastet til traktat om en forfatning for Europa. Han erindrede om konventets arbejdsform, der efter seksten måneders overvejelser og drøftelser har ført til udarbejdelse af et udkast til forfatning. Formanden understregede, at denne store succes - det første udkast til en forfatning for Europa - bl.a. skyldes, at tiden er blevet godt udnyttet. Dels til at gøre de nye medlemsstater fortrolige med de europæiske institutioners funktionsmåde og dels til at vurdere Unionens placering i tiden og den bane, den har fulgt siden 1950. Endelig har denne gode udnyttelse af tiden gjort det muligt at give de fremtidige generationer instrumenter og overgangsbestemmelser, der giver dem mulighed for at gå videre i integrationen, hvis de en dag skulle ønske det.

Formanden bekræftede, at han ville underrette Det Europæiske Råd om konventets ønske om, at den afbalancerede konsensus, der er opnået i konventet, må forblive så intakt som muligt. Han tilføjede, at regeringskonferencen bør offentliggøre samtlige forslag og ændringsforslag, således at offentligheden og konventsmedlemmerne kan være orienteret om arbejdets forløb og kommentere de pågældende forslag og ændringsforslag.

Formanden takkede endelig samtlige konventsmedlemmer, som har bevist, at konventsmetoden er en succes, og at den bør bevares som den metode, der sikrer størst åbenhed, effektivitet og legitimitet.

Formanden rettede ligeledes en varm tak til konventets to næstformænd, Giuliano Amato og Jean-Luc Dehaene, der har ydet afgørende bidrag til konventets arbejde. Han udtrykte også sin anerkendelse af den effektive støtte til konventets arbejde fra sekretariatet under ledelse af Sir John Kerr og Annalisa Giannella.

Formanden anmodede ved plenarmødets slutning konventsmedlemmerne om at undertegne følgeskrivelsen til forfatningsudkastet, der lyder således: "Vi, medlemmerne af Det Europæiske Konvent, som har bidraget til udarbejdelsen af dette udkast til forfatning, forelægger det hermed for formandskabet for Det Europæiske Råd med ønsket om, at det bliver grundlaget for den kommende traktat om en forfatning for Europa."

Han anmodede ligeledes konventsmedlemmerne om at sætte deres underskrift på det skilt med konventets logo, som har stået fremme i plenarlokalet under konventets arbejde. Dette skilt vil blive overdraget Europa-Parlamentet.

93 konventsmedlemmer har allerede undertegnet dokumentet, idet nogle fremsendte deres underskrift i dagene efter plenarmødet eller mødte personligt på formandens kontor.

Session plénière 9 et 10 juillet 2003

LISTE DES ORATEURS

suivant l'ordre des interventions

Jeudi 9 juillet

Débat sur le texte révisé de la partie III

(Cartons bleu : Bonde, McCormick)

M. Lamberto DINI - Italie (Parlement)
M. Inigo MENDEZ DE VIGO - Parlement européen
Mme Danuta HÜBNER - Pologne (Gouvernement)
M. António VITORINO - Commission
Mme Linda McAVAN - Parlement européen
M. Pierre LEQUILLER - France (Parlement)
M. Andrew DUFF - Parlement européen
M. Jan KOHOUT - Rép. Tchèque (Gouvernement)
M. Luis MARINHO - Parlement européen
M. Elmar BROK - Parlement européen
M. Henning CHRISTOPHERSEN - Danemark (Gouvernement)
M. Frans TIMMERMANS - Pays Bas (Parlement)
Mme Teija TIILIKAINEN - Finlande (Gouvernement)
Mme Anne VAN LANCKER - Parlement européen
M. Zekeriya AKCAM - Turquie (Parlement)
M. Olivier DUHAMEL - Parlement européen
M. Kimmo KILJUNEN - Finlande (Parlement)
M. Joschka FISCHER - Allemagne (Gouvernement)
M. Jozef OLEKSY - Pologne (Parlement)
M. Gijs DE VRIES - Pays Bas (Gouvernement)
M. Sören LEKBERG - Suède (Parlement)
M. Marietta GIANNAKOU - Grèce (Parlement)
M. Jari VILÉN - Finlande (Parlement)
(Cartons bleu : Einem, Spini, Dastis, Voggenhuber, van der Linden, Haenel)
M. Aloiz PETERLE - Slovénie (Parlement)
M. Göran LENNMARKER - Suède (Parlement)
M. Michel BARNIER - Commission
Mme Maria Eduarda AZEVEDO - Portugal (Parlement)
Mme Sylvia-Yvonne KAUFMANN - Parlement européen
Mme Sandra KALNIETE - Lettonie (Gouvernement)
M. Jelko KACIN - Slovénie (Parlement)
M. Dick ROCHE - Irlande (Gouvernement)
M. Ben FAYOT - Luxembourg (Parlement)
Mme Cristiana MUSCARDINI - Parlement européen
M. Alberto COSTA - Portugal (Parlement)
M. Alain LAMASSOURE - Parlement européen
M. Jürgen MEYER - Allemagne (Parlement)
M. Edmund WITTBRODT - Pologne (Parlement)
Mme Hanja MAIJ-WEGGEN - Parlement européen
M. Proinsias DE ROSSA - Irlande (Parlement)
M. Jens-Peter BONDE - Parlement européen

(*Carton bleu : Christophersen*)

M. Vytenis ANDRIUKAITIS - Lituanie (Parlement)

M. Panayotis DEMETRIOU - Chypre (Parlement)

SUPLÉANTS

Baroness SCOTLAND - Royaume Uni (Gouvernement) * suppléant M. Hain
Mme Pascale ANDREANI - France (Gouvernement) * suppléante M. de Villepin
M. Valdo SPINI - Italie (Parlement) * suppléant M. Follini
M. Manuel LOBO ANTUNES - Portugal (Gouvernement) * suppléant M. Lopes
M. Peter ALTMAIER - Allemagne (Parlement) * suppléant M. Teufel
M. Henrik HOLOLEI - Estonie (Gouvernement) * suppléant M. Meri
Mme. Piia Noora KAUPPI - Parlement européen *suppléante M. Kirkhope
(*Cartons bleu : Speroni, Vassiliou, MacLennan of Rogart*)

OBSERVATEURS

M. Emilio GABAGLIO - Partenaires sociaux
M. João CRAVINHO - Partenaires sociaux
M. Manfred DAMMEYER - Comité des régions
(*Cartons bleu: Cisneros, Bruton, Borrell*)

* * *

Vendredi 10 juillet

Séance de clôture de la Convention

M. Klaus HÄNSCH
M. Lamberto DINI
M. John BRUTON
M. Jens-Peter BONDE
M. Michel BARNIER
M. Henning CHRISTOPHERSEN
M. Elmar BROK
M. Jürgen MEYER
Mme Ana PALACIO
M. Andrew DUFF
M. Dimitrij RUPEL
M. Johannes VOGGENHUBER
M. Dick ROCHE
M. Caspar EINEM
M. Pierre LEQUILLER
Mme. Hanja MAIJ-WEGGEN
M. René van der LINDEN
M. Henrik HOLOLEI
M. Vytenis ANDRIUKAITIS
(*Cartons bleu: Haenel, Heathcoat-Amory, Speroni*).
M. Giuliano AMATO
M. Jean-Luc DEHAENE
M. Valéry Giscard d'ESTAING